

Ir aikāl astionpadsmitais. Latvijas diena. Tīk ilgi noklusētā, apspēstā un slāpētā. Tīk ilgi saglabātā. Sogad tā pienākusi brīvā, mierīgā Latvijā. Viss kas ir bijis. Un laikam vēl būs. Bet šobrid virs Māras zemes ir miers un labs prāts. Neatkarība, šī ilgtā laimē, nav mērķis. Ta ir lidzeklis mūsu labākai dzīvei. Neatkarība ir summa. Cik katrs esam neatkarīgs, stiprs un godigs, tīk neatkarīga, stipra un godiga var būt mūsu zeme. Mēs visi esam valsts. Mūsu daba ir valsts daba. Nedeļu pirms 18. novembra kopā ar parasta padomes priekšsēdētāju Modri Karseli braucām pa Vaidavas grantētājiem ceļiem, reizēm iegriezāmies kādas cejmalmajās. Visiem sastaptajiem piedāvājām atbildēt uz 4 vienādiem jautājumiem, kas paši par sevi nav domāti ne jaunas informācijas izvilkšanai, ne, dīs pasargā, kādas politiskas vai administratīvas lojalitātes pārbaudei. Tie bija domāti kā mazi spoguļi kopējas mozaikas atstarošanai. Ja izlasisim visu, tad, esmu pārliecināts, šo to par savu pagastu secināsim. Lūk, jautājumi:

1. Ko jūs domājat par pašreizējo politisko situāciju Latvijā?
2. Kā vērtējat Vaidavu pašlaik un ko paredzat tai nākotnē?
3. Kādas ir Jūsu personīskas problēmas šobrīd?
4. Uz ko jūs cerat nākotnē?

Es pateicos atsaucīgajiem cilviekim, jo neviens mums neatteic. Apsveicu visus «Vaidaviņas» līstājus Dzīmtenes svētkos un vēlu Jums lāmi! Ar cieņu un iepriekš pateicoties par uzmanību šai intervijai.

JANIS MOTIVĀNS,
«Vaidaviņas» sastādītājs

Arnis Grasis, demobilizētais

1. Esmu nupat atgriezies no armijas. Tur jau par politiku vāsdus brīnumus stāstīja. Kaut vai par to pašu Persijas lielu karu — lielīja PSRS ieročus un lamajā tumsonīgos irākiešus, kas neprotot šaujamās labi izmantot. Dienēju jau teptat Rīga sporta rotā un par visu biju lielas kurss. Nekāda labvēlīga attieksme pret Latviju netika pausta arī janvāra barikāžu laikā. Visādi baidīja, lai kāci atturētu mūs iet uz barikādiem. Bet šobrīd situācija pēc visiem tiem notikumiem man šķiet puslīdz normāla. Tomēr ir daudz neskaidrību. Visos šajās valdības lēmumos par daudzko nav skaidrības.

2. Vaidavas ciemats ir Joti skaists. Tagad vēl skola, būs sporta zāle, tad jau pavisam labi. Par saimniecību es nezinu. Var jau būt, ka jaunā sistēma būs daudz labaka.

3. Man jādomā, kur strādāt un kā būs tālāk ar sportošanu. Līdz šim pēc vecas sistēmas skaitījos meistar-kandidāts. Bet tagad jāvar pašam nopelnīt arī izītu. Pašlaik vilina uz Siguldu...

Tāds profesionālis, lai ar sportu naudu nopelnītu, neesmu. Bet pamest arī negribas.

4. Ceru, ka notiks labas izmaiņas un Latvija sasniedgs vismaz to līmeni, kāds bija pirms 40. gada.

Jānis Opmanis, zemnieks no Laukumjiem

1. Tagad ir juku laiks un vismaz gadu vēl vajadzēs, kamēr noskaidrosies, kas ir kas. Tad vārēs sākt ko jēdzīgāk. Tagad kauts tikai skājāt bīauj, lai redz, ka viņš ir tas istais. Darītāju jau nemaz nav daudz. Mūsu deputātu AP tagad neesmu redzējis. Viņš jau gan no skālajiem nav, iespējams, ka strāda. Bet laukumnieku pārstāvju valdībā ir maz. Ekonomisti mūslaučinieku, noekonomējuši.

2. Vaidava tikai dzīve pati rādis, kādas no šim struktūrām būs dzīvotspējīgas. Zemniekiem vajadzētu jaut vienus pāris vai tris gadus sabūvēties un atspē-

munistiskā domāšana, ka jādabū ieskaits diena un kārtība. Mūsu bēniem jau no bērna kājas būs cīta domāšana.

Mirdza Meldere, pensionāre

1. Situācija ir diezgan kritisiska. Daudz naudīgās vajag, lai veikalā ko noipirktu. Pārējais jau ar laiku normalizēsies. Kas tur gan varētu slikti būt? Tagad tācu mums neatkarība ir. Lai tikai pieltiku gribasspēka uz priekšu virzīties, lai mēs nebūtu pārāk pasīvi. Māns gars tā vienmēr teicis, ka vienmēr būs labi. Kad bija puči, daudzi teicā — vāi, Dievi, kas nu tagad būs! Bet es teicu: kas tad varētu būt? Tā mazā saujīja jau nevarēja būt noteicēji.

2. Vaidavas cīmata pārāk daudz saceltas tās kībickas. Par daudz ir to cilvēku, kas tikai izmanto un neko nerāzo. Viņš dzīvoklī varbūt gribētu kādu vistītu vai ko, bet viņam nav praktiskas iespējas. Viņš tātikā

ka mums nekā nav. Man Guntis iet darbā. Bet es pa gadu vienam neesmu kreklu dabūjusi noipirk. Nekur nevar nopirkī! Paskatīties (rāda saplīsu galos) Kur es to varu nopirkī? Es domāju, ka visu jau pārciešsim. Bet — cik ilgi?

2. Par Vaidavu. Kā tur Pirāgs raksta, ka darba nav... Nē, man tas ir joti liels brūnums un pārsteigums! Paejat tepat augšā Annukalnā! Ar metriem aug tirumi ciet ar krūmīni! Bet tur ir melioretās plātības! Tur tak cilvēkiem ko darīt būtu! Mežmalā ir grāvis, ar krūmīniem aizaudzis. Vai cilvēkiem nav ko darīt? Kādi ie tie arumi! Kādi ie tie sējumi! Es izbraucu ar velopiediļu līdz Jaunbaizām, mums tur bija pieplaujamā plātība. Vai tie ir tirumi? Labība līdz tejienei (rāda līdz kārtītīm), bet vārpene visam pa vienu, kad jāpauj, tad vairs nav nekā. Vai tad nevar to varpeni

Sarmīte un Aigars Poļi, cūkkopēji

1. Mēs neko tādu daudz nedomājam. Situācija ir šausmīga, jo ar cīkkopju algām nevar nopirkī! Lielais cilvēks jau var iet ar veco pušaiku, bet mazajam tāču nevar pirkī 4 numurus lielaku vējaku.

2. Par Vaidavu daudz neko nevarām teikt, paši te neesam ilgu laiku. Lai runā tie, kam pājas. Mēs atnācamo no pilsētas, no stīkla šķiedras rūpniecas.

3. Galvenā problema ir algas. Un māja ar mums ir kā elle. Viņi tik gaida, ka nāks saimnieki un neviens neko nekārojas darīt. Cik lampīgas mēs koridora īeskrūvējām, tīk kāds cīts izskrūvē. Paši iet nosizdamies, bet lampīpu izskrūvē. Mājas prieķīš pludo, atēju neved. Ceru uz kaut kādiem normālākiem dzīves apstākļiem.

4. Varbū kāds tās briesmīgas brīvās cenas tomēr nepieejaus. Mēs tācu strādājam tikai prieķī sava vēdera. Cenas ir pasakainas.

Vladislavs Mastjanica, iopkopējs

1. Es politikā pats diezko ne-saprotu. Bet šķiet, ka pašlaik ir normāli.

2. Vaidava ir labs kolhozs. Pat joti labs. Man šīs kolhozs patik. Neesam slīkti dzivojusi un gan jau dzīvoši labi turpmāk. Ja man nepatiku, es te nestrādātu.

3. Nekādu problēmu man nav. Strādājam un dzīvojam. Es uzskatu, ka šeit esmu ar visu apmierināts. Nekādu problēmu nav.

4. Ko ceru? Problemu nekādu nav, dzīve laba, iztikšāna laba, ko vēl lai ceru? Neviens mani nelamā, neko man neaiztiekt. Dzīvoju mierīgi un ceru, ka tāpat dzīvoši ari tūrnāk.

Agris Amoliš, buldozerists

1. Nezinu.

2. Nevaru novērtēt.

3. Baidos, vai būs kur dzīvot. Saimnieks grib atgūt māju ar manu pašreizējo dzīvokli.

4. Dzīvos, tad jau redzēs.

Kārlis Vanfers, pensionārs

1. Švaki. Nav tā kā isti vajadzētu. Vēl tā slābi iet ar to politisko. Man liekas, ka vajadzētu tā raitāk un stingrāk. Nav tādas rošības kā vajadzētu būti.

2. Pašlaik jau viss bija brīnīgi un jauki. Mums jau vienmēr viss tā rādījās labi, bet to, kā būs, rādis nākotne. Ja jau tāpat turēsies, būs labi. Bet, ja kas trūks un nedabūsim, tad jau var atri izčākstēt. Vaidavā ir joti labi. Es nevienu vārdū nevaru sacīt, ka mums būtu slīkti. Darbi šorēdum atkal laikā padarīti, vadībā ir maz. Ekonomīga, nav ierāvusies čaulās vai kā. Vaidavā vēl nav ko bēdāt. Dzīvosim labi.

3. Es visvairāk ar saviem darbiem esmu nodarbināts. Gribētos ko vairāk padarīt, bet neiznāk kā vajag. Nopirkū traktori, bet pašreiz nav. Lauklehnīkā, solīja, ka drīz būs. Gribās zemī apstrādāt, paart, lopus naturēt. Tagad man ir 7 liellopi, 11 cūkas, barošu un došu valstīj, 11 cūkas,

(Turpinājums 2. lpp.)

PAŠI SAVĀ LATVIJĀ

ties, gan jau tad kaut kas būs. Pašlaik nolikvidēt kolhoza struktūras un fermas nevar, tad mēs būsim badā. Lai es sāktu normāli ražot, man tā kūts gatava jādabā. Pašlaik tā nav rāzošana, tā ir eksistēšana.

3. Celtniecību. Vienlaik valdība nedeva naudu. Tagad ir aizdevums, arī kartupeļi labi pārdoši, bet naudu vairs lietderīgi nedabū izmanto. Man par laimi vismaz ir kāds cilvēks, kas strādā.

4. Es domāju, ka ēst vajadzēs vienmēr. Kad bīaušanas laiks būs pagājis, tad zemnieks diezgan nopielni būs vajadzīgs.

Valentīns Kvītka, keramikas ceha strādnieks

1. Agrāk es vārtu domāju, ka ies labak. Galvenais jau to okupantu armiju vajadzētu izvākt. Jo at-rak, jo labak.

2. Esam ikuši pie SIA, priva-tizācijai tuvāk solis sperts. Bet cilvēki vēl nav nobrieduši neām ipašumu, tas nāks pēc gadiem diviem trim. Nākotnē jau tiešām paliecinās arī pašvaldības īpašums. Tagad jau šo to sāk privatizēt, bet vispirīt jau vajadzīgi dalīt fermas.

3. Man ir parādīt daudz pienākumu. Darbā daudz nepadarītu. Tagad pat ar kalti netiek tu galā. Kur jau vajag, tur eju strādāt. Bet, kad 13 darbi, tad 14, nāk būs.

4. Te visapķārt jau redz, kas būs nākotnē. Zarīgvaldim ies, Opmaniem ies, bet dažs jau ir uz bankrotu robežas. Iesēj gan, bet pat nenopļauj. Bet «Priedkalnos», man šķiet, rāzo nevārāk kā es piemājs saimniecībā. Kartupeļus uz 0,3 es izaudzēju gan sev, gan sagādei. Lopus arī turu, pienu slaucam sev un valstīj. Tagad jau viss ir normāli, ir neatkarība, bet mēs jau vēl neesam nobrieduši istam zemnieku darbam. Mums jau vēl ir ko-

uz veikalu un to izķemmē, bet tiem, kas dzīvo tālāk, dažkārt nepalielik pat nepieciešamais. Kā tā jaunā sabiedrība risināsies, man nav tādas jēgas. Tas jau ir kaut kas jauns. Es domāju, ka ar laiku nokārtosies.

3. Nav sevišķu problēmu. Pensijs varētu būt lielāks. Bet teikt, ka es dzīvoju neatrīnāmās problēmās? Zemūt man ir uzarta, tualetē arī ir izvesta. Malciņa ar vēl ir ko krāsnī bāzt. Mērnieks bija pie mums un teicā, ka varesīgā savu mežu daubēt. Rubulis gan varētu būt lie-

ķi. 4. Mēs vecie, jau esam piedzīvojuši, ka pašu karogs atkal plīvo, ka Latvija ir brīva. Ko vēl vairāk? Cerams, ka palikši mazāk, tātikas arī tām mugurīmām. Vai te atnāk un nav nekas prieķī mums. Lai braue uz plāso dzīmenti projām!

Imants Grīšjanis, traktorists

1. Viss ir tā, kā es apmēram veicot. Neatkarību gribējam, tā ir iegūta.

2. Pašlaik ir labi. Nekādas vāinas nav. Bet, kas tad velāk būs, kad kolhozs izpūties, kā «Vaidaviņa» bija rakstīts, to jau grāti pateikt.

3. Modris man zemi nedod. 5 ha ir apsolīti. Modris teicā, ka iedōsot. Man nav tā, ka nebūtu zeme pie mājas, bet tos 5 ha uz pavasari solītos vēl vajadzētu. Cits viss ir labi. Kūtiņa man ir, māja man ir, kur dzīvot. Darbs ar vēl pagaidām ir, sievai ar vēl darbs ir.

4. Kā tas ir — uz ko ceru? Nu, jastrādā būs, uz darbu ceru!

Skaidrīte Alase, pensionāre

1. Esmu joti neapmierināta. Ko visi braukā uz ārzemēm, ja mums nekāda labuma no tā neesam? Nevarām iestādītām zemniekiem?

2. Vaidavā viss tāpat kā viscaur Latviju. Domāju, ka zemniekiem būs perspektīva. Ne jau visi izdzīvos, bet izdzīvos stiprākie un tie tādā nākotnē noteikti.

Juris Gailums, zemnieks no «Gailīem»

1. Nenoteikta — manā uztverē.

2. Vaidavā viss tāpat kā viscaur Latviju. Domāju, ka zemniekiem būs perspektīva. Ne jau visi izdzīvos, bet izdzīvos stiprākie un tie tādā nākotnē noteikti.

3. Patreiz vajag uzlikt kūtījumtu un lopus iezīmet. Vēl nevaru saprasti, kur tie lopi pa ziemu būs. Nav jau daudz: 4 govis, 3 telji, aitas, cūkas...

4. Ceru uz valdības atbalstu zemniekiem. Ceru, ka zemnieki būs dāsnāki un mūsu pūlīpus atalgoši.

